

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА ПО ГРУПА ПРЕДМЕТИ ОД ОБЛАСТА ДРАМАТУРГИЈА НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА ФИЛМСКИ УМЕТНОСТИ ПРИ ИНТЕРНАЦИОНАЛНИОТ УНИВЕРЗИТЕТ ЕУРОПА ПРИМА - СКОПЈЕ

Наставно-научниот и уметнички совет на Факултетот за филмски уметности при Интернационалниот универзитет Еуропа Прима - Скопје, на седницата одржана на ден 09.10.2025 година, донесе Одлука со која не избра за членови на Рецензентската комисија за избор на наставник по група предмети од областа **Драматургија**, 60800 Фраскатијева класификација, во сите наставно научни звања на Факултетот за филмски уметности.

На конкурсот за избор на наставници во сите наставно-научни звања: Научно подрачје: Хуманистички науки, Поле: 608 Драмски уметности, Област: 60800 (**Драматургија**) (Фраскатијева класификација), објавен во весникот „Нова Македонија“ од 24.09.2025 година, се пријави и поднесе документација кандидатот **м-р Гоце Ристовски**.

Заблагодарувајќи се на довербата, формираната Рецензентска комисија, во состав:

Проф. Јордан Плевнеш,
Проф. Дејан Пројковски,
Проф. д-р Мимоза Рајл,

врз основа на увидот во документите, има чест на Наставно-научниот и уметнички совет на Факултетот за филмски уметности при Интернационалниот универзитет Еуропа Прима - Скопје да му го поднесе следниов:

ИЗВЕШТАЈ

Гоце Ристовски е истакнат македонски прозен и драмски автор, литературен и театарски критичар, есеист, колумнист, аналитичар, литературен преведувач, универзитетски професор, декан на Факултетот за театарски уметности на Интернационалниот универзитет Еуропа прима, сценарист и режисер. Негови текстови, литературни и театарски прилози и критики и научни студии се објавувани во „Слободна Далмација“-Сплит, „Поља“- Загреб, „Спизалит“, „Разглед“, „Магазин 21“, „Млад Борец“, „Студентски збор“, „Глас омладине“ - Нови Сад, „Екран“, „Вечер“ и „Пулс“, „Шпиц“, „Неделно време“, „Време“, „Сцена“, „Театарски гласник“, „Линк“, „Сум“, прилогот за култура ЛИК „Теа модерна“ на програмите на Македонската телевизија и А1 тв, и на повеќе портали во земјата и странство, а негови книги се продаваат на значајни интернет продавници и библиотеки во САД и Европа и се чуваат во еминетни светски библиотеки - Библиотеката во Стејт Департментот во САД, Националната библиотека на Франција, Националната библиотека на Полска, Националната библиотека на Австралија, библиотеката на Универзитетот во Стенфорд и др. За него

постојат бројни референци на Интернет, а негови текстови се пренесувани на многу портали и веб страници, на повеќе јазици. Бил аналитичар во рамките на проектот на УСАИД за зајакнување на медиумите во Македонија, подготвувајќи критички анализи на дискурсот.

Член е на Друштвото на писателите на Македонија, Сојузот на литературни преведувачи, на Балканската мрежа за култура и културолошки студии, и Светската асоцијација на театарски критичари и на Здружението на новинарите на Македонија.

Автор е на 30 авторски книги, проза, монографии и научни студии, на 6 филмски сценарија и 5 преводи од странски јазици. Добитник е на дваесетина домашни и меѓународни награди и признанија, учествувал на бројни научни симпозиуми во земјата и странство, бил член на домашни и меѓународни жири комисији од областа на театарот, литературата и филмот.

Од 2020 година наваму ги објавил следниве дела:

„СЕГДЕ БОЖЕВА ЈЕ ХУБАВИНА“ (2020) – есеи

„4x9“ – драма (2020),

„ПЕЧАТОТ НА ВИСТИНАТА“ – театролошки студии, (2022)

„АСПЕКТИ НА КАМЕРНИОТ ТЕАТАР“ – театролошка студија (2023),

„ТАНТЕЛИ ОД ЗБОРОВИ“ – културолошки студии (2024)

„СО ТЕАТАР ДО БАЛКАН БЕЗ ГРАНИЦИ“ (2024) – монографија за меѓународниот театарски фестивал

„Свети Јаким Осоговски“.

Неговата драма „9“ преведена е на јазиците на поранешните југословенски републики, на бугарски, и англиски јазик. Во 2024 г. драмата „9“ е објавена во Русија. Значајно е што рускиот превод е објавен во списанието „Переводчик“ што преставува единствен пример во 30 годишното постоење на ова значајно списание да се објави целосно дело од некој автор. Во 2023 г. е објавена со наслов 9 İLANI TRAGEDYA (2023) во Истанбул на турски јазик во издние на ОЈЧЕД, европска културна мрежа. Истата, 2023 г. ја добил наградата Најдобар драмски автор од Европа за 2023 година, а пред спектаклот на врачувањето на наградата книгата е промовирана во Истанбул, во присуство на бројни театарски дејци и видни турски општественици во присуство и на македонскиот конзул во Истанбул.

Автор е на обемен предговор кон книгата „Расчеречени души македонски“ од Нове Младеновски, објавена во 2023 г. Во зборникот од симпозиумот „Идентитетот, татковината“ објавен е неговиот научен труд „Идентитетот и литературата“, трудот „Патувачкиот театар и неговите почетоци“, е објавен во зборник во 2023, трудот „Театарот и антропологијата“ е објавен во 2024 во зборник. Автор е на поговорот кон книгата „Македонец, човек во бегство“ од Јрдан Плевнеш (2024) и на предговорот кон книгата „Мафијадонија“ од проф. Д-р Гроздан Цветковски (2025).

Во периодот од 2020 г. добитник е на следните награди: „Клучевите на Преспа“ (2021), Награда за најдобар драмски текст на МТФ „Актерот на Европа“ (2023), Признание за особени постигнувања за развојот на Крива Паланка и нејзина афирмација во Република Македонија и во светот (2023), „Цветинова награда“ (2023), Признание за афирмација и популараизација на ликот и делото на Ацо Шопов (2024), Признание за особен придонес во континуираното присуство на списанието „Сум“ (2024), Диплома од меѓународниот фестивал на монодрама „Моноакт“ – Приштина (2025). Во овој период бил член на повеќе меѓународни жирија на фестивалите „Ристо Шишков“, „Актерот на Европа“, „Моно акт“ и филмскиот фестивал „Астер фест“.

За неговото творештвото со исклучително позитивни критички текстови од 2020 година до денес се произнеле јавно повеќемина видни професори, литературни критичари, режисери и писатели меѓу кои академик Венко Андоновски, Томислав Османли, Глигор Стојковски, проф. д-р Кристина Николовска, проф д-р Мимоза Раил, проф д-р Десислава Шпатова од Бугарија, м-р Елизабета Кузмановка, Назиф Услу од Турција, Хасан Чакмак, Кипар и други.

Текстот на неговото капитално драмско дело „Деветка“ претставува сеопфатна естетска, филозофска и критичка валоризација на севкупното негово творештво. Преку деталните согледувања на најеминентните домашни и меѓународни научни авторитети, Ристовски се етаблира како автентичен творец кој не само што ја продолжува традицијата на европскиот театар на апсурдот, туку врши и негова суштинска надградба. Академик Венко Андоновски во својата анализа потенцира дека Ристовски врши театарско-семиотичка радикализација на апсурдот, издигнувајќи го до ниво на „метаапсурд“ кој функционира како чист реализам, со што авторот се позиционира рамо до рамо со великаните како Бекет и Јонеско. Оваа гносеолошка надградба покажува дека кај Ристовски апсурдот добива нова смисла, адресирана директно до нашата современа стварност преку моќен постмодерен драмски код.

Критичката мисла на проф. д-р Кристина Николовска дополнително го осветлува делото како бескомпромисен удар врз современите вредносни системи, каде што авторот преку маестрална употреба на црниот хумор и иронијата ги демаскира егоцентризмот и мизантропијата на денешниот човек. Таа забележува дека Ристовски вешто ги вплетува мислите на светските мудреци како Шекспир, Вајлд и Борхес, создавајќи раскошен семиотички мозаик кој естетски кореспондира со музичките ремек-дела на Бетовен и Моцарт. Од друга страна, Томислав Османли ја дефинира „Деветка“ како драмско дело со исклучителна густина кое ја проектира распуканата глетка на анти-историската современост, дијагностицирајќи го застрашувачкото намножување на отуѓеноста и инфлацијата на безвредностите што и се закануваат на индивидуалната човечност.

Психоаналитичката димензија на творештвото ја елаборира проф. д-р Мимоза Раил, која во драмата препознава моќен крик за спас на индивидуата и природата среде „деветтиот круг на пеколот“ во кој се наоѓа современата цивилизација. Повлекувајќи паралели со Фројд и Херберт Рид, таа укажува дека Ристовски ја лоцира уметноста како единствен фундамент за опстанок против агресивната жед на општеството, нудејќи ги деветте музи како пат кон растрезнување и егзистенцијална победа. Меѓународната релевантност на делото ја потврдува и проф. д-р Десислава Шпатова од Бугарија, која го истакнува специфичниот европски дух и постмодернистичкиот сензибилитет на авторот, нагласувајќи дека самиот наслов на делото интригира со својата математичка и физичка мистичност, повикувајќи на копнеж по бесконечноста.

Во крајна линија, сите овие релевантни гласови го портретираат Гоце Ристовски како извонредно вешт мајстор на драмскиот дијалог и културен мисионер кој создава мостови за меѓународна синергија. Неговото дело не е само театарски текст, туку комплексен филозофски и методолошки мозаик кој искрено подава рака кон човечкото страдање, истовремено нудејќи супериорна естетска вредност која го вбројува во врвовите на современата драматургија. Сублимираните мислења на овие еминентни личности потврдуваат дека Ристовски поседува ретка способност да го артикулира хаосот на модерноста и да го преточи во сугестивно уметничко дело кое ја шокира, но и ја облагородува публиката.

ЗАКЛУЧОК

Врз основа на приложената документација како и преку личниот увид во досегашната плодна и разновидна дејност на кандидатот, Рецензентската комисија констатира дека **м-р Гоце Ристовски** со своите творечки и педагошки капацитети, целосно ги исполнува условите за избор во звањето **Редовен професор** по група предмети од областа **Драматургија**, на Факултетот за филмски уметности при Интернационалниот универзитет Еуропа Прима – Скопје. Рецензентската комисија овој Извештај и заклучоците во него му ги предлага на наставно научниот совет на Факултетот за филмски уметности.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА:

Проф. Јордан Плевнеш,

Проф. Дејан Пројковски,

Проф. д-р Мимоза Рајл,

Скопје, 30.10.2025